

ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΕΣ

ΤΟΥ ΡΑΙ" ΑΔΑΜ

Η ΕΥΣΕΒΕΣΤΑΤΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΙΡΗΝΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — 'Ο Λέων 'Ισαυρος, ο οποίος από βροσός έγινε αυτοκράτωρ του Βυζαντίου, θέλωντας να ικανοποιήσῃ τὰ στρατεύματα πού τόν ανέθαισαν στό θρόνο, ἀπηγόρευσε τή λατρεία τῶν εἰκόνων, γιά νά ἰσχυροποιήσῃ τήν ἀρχαία ἐλευθερία τῆς ἐκκλησίας. 'Η ἀντίδρασις πού συνέβησε τότε ἐκ μέρους τῶν κληρικῶν καί προπάτων τῶν γυναικῶν, ἔπληξε μεγάλη. Μέ τήν ἐπιπέσει μέσα στό αἷμα, τόν Λέοντα διαδέχθηκε στό θρόνο ὁ γιόκος τοῦ Κωνσταντίνου ὁ Κοπρωνίμος, τρομερός εἰκονομάχος κ' αὐτός. 'Η σύζυγος ὅμως τοῦ Κοπρωνίμου, Εἰρήνη ἡ Ἀθηναία, γυναίκα μεγάλης ἀντιλήθειας καί ἐξαιρετικῆς μορφώσεως, λάτρευε μυστικά τίς εἰκόνας καί πέρασε νά πεθάνῃ ὁ ἀσθενικός σὺζυγός της, γιά νά τῆς ἀναστήλωσῃ. Πράγματι, ὅταν πέθανε ὁ Κωνσταντίνος, ἡ Εἰρήνη, ὡς ἀντιβασιλοῦσα, ἀντάσῃ τήν ἀρρώστια, ἔκανε βασίλισσα, ἀναθημιουργήσας τήν αυτοκρατορία, καί περιέλασε τήν καταλλήλια εὐκαιρία γιά νά πραγματοποιήσῃ καί τὸ μεγαλύτερο ὄνειρό της : τήν ἀναστήλωσι τῶν εἰκόνων.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Οἱ ἔχθροι τῆς Εἰρήνης, οἱ εἰκονομάχοι στρατιωτικοί, οἱ ὁποιοὶ περιέμεναν ὀυμονετικά τήν εὐκαιρία γιά νά δράσουν, εἶχαν ἀποφασίσει ν' ἀποσπασοῦν μέ κάθε τρόπο τὸ νεαρὸ αυτοκράτορα ἀπὸ τὴν κηδεμονία τῆς μητέρας του.

Αὐτοὺς λοιπὸν ἀποφάσισε νά χτυπήσῃ ἡ αυτοκράτειρα γιά νά κερδίῃ ὀριατικά τὸ παιχνίδι. "Ὅταν ἐξαλόθρευσε τοὺς δίκτυας τῶν εἰκόνων, οἱ ὀρθόδοξοι θὰ τῆς χρωστῶσαν τὴν θρησκευτικὴν τὴν ἐλευθερία, οἱ μοναχοὶ τὸν πλοῦτο τῶν μοναστηριῶν τοὺς καί τὴν ἀσφάλεια ἀναίτων τῶν ληλασιῶν καί ἡ γυναίκα τὴν πραγματοποιήσῃ τῆς πιὸ ἐνδομυχῆς ἐπιθυμίας τῆς.

Συγχρόνως αὐτὸ θὰ τῆς ἐξασφαλίσῃ τὴν σιμῆμαχία τοῦ Πάπα καί τῶν Φράγκων, τῆς ἐπιχορηγήσει τοὺς κληρῶν καί τὴν εὐγνωμοσύνη τῶν ἐμπορικῶν τάξεων, ἡ ὁποῖες πλήρωαν τὸν φόρο.

Κ' ἀποφασιστικά ἡ Εἰρήνη ἀρχισε τὸν ἀγῶνα. Γιά νά μεγαλώσῃ μάλιστα ἀκόμα περισσότερο στὸ λαὸ τὸ γόητρο τῆς ὑποθέσεως πού ὀποστηρίζε, σκηνοθέτησε ἕνα θαύμα: Τὸ χρόνο ἐκεῖνο δηλαδὴ, κάποιος χωρικός τῆς Θράκης, σκοτώνοντας στὸν ἀγρὸ του, βρήκε μέσα στῇ γῆ τὸν τάφο ἐνὸς γίγαντος, ἐπάνω στὸν ὁποῖο ἦταν χαραγμένη ἡ ἀκόλουθη ἐπιγραφή:

"Ὁ Χριστὸς θὰ γεννηθῇ ἀπὸ τὴν Παρθένη Μαρία καί πιστεύω σ' αὐτόν. "Ἦε, ε, θὰ με ἔναυδις καί πάλι μιά μέρα, ὅταν θὰ βασιλεύσῃ ὁ Κωνσταντίνος καί ἡ Εἰρήνη.

"Ἡ πλάκα αὐτὴ μεταφέρθηκε ἀμέσως στὴν Κωνσταντινούπολι καί ἡ ἐπίδρασις πού ἐξήσκησε στὸ λαὸ ὄφηρε ἐξεραστία. Γιατί τὰ γραφόμενά της ἀποτελοῦσαν τὴν διέψευσι τῆς ἀιρέσεως τῶν νεοστριασῶν, ἐπάνω στὴν ὁποῖα βασιζόντουσαν οἱ εἰκονοκλάστοι. Οἱ ἱερεῖς, πού εἶχαν προετοιμασθῇ ἀπὸ κοῦρο γιά τὸν ἀγῶνα ἀπὸ τῆς ἁγίας τῆν αυτοκράτειρα, ἀρχισαν πεινὰ νά λατρεύουν φανερά τίς εἰκόνας. Κ' ὄλοι, ἐκτός ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς, τοὺς μιμήθηκαν.

"Ἔτσι ἡ Εἰρήνη διευκολύνθηκε πολὺ στὸ ἔργο της. Μ' ἕνα διάταγμα τῆς, ἐπέτρεψε τὴν ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως καί τῆς θρησκευτικῆς λατρείας. Ἀμέσως τότε ἡ τελετὴ στοὺς ναοὺς ἀρχισαν νά γίνονται σύμφωνα με τῆς παλιῆς παραδόσεις. 'Ἡ λατρεία τῆς Παρθένου ἀποκαταστά-

θηκε παντοῦ καί ἡ γυναίκες θριάμβευαν. Ὡστόσο ἡ αυτοκράτειρα δὲν ἀναπαύθηκε στὸν πρῶτο αὐτὸ θρίαμβό της καί κατάφερε νὰ χτυπήματα κατὰ τῶν αἱρετικῶν.

Ὁ Παῦλος, ὁ Πατριάρχης τὸν ὁποῖο εἶχε διορίσει ὁ Λέων IV, μολοντὶ ἐδειχνε πὼς ἦταν μὲ τὸ μέρος τῶν εἰκονομάχων, ἐν τούτοις κατὰ βάθος δὲν πίστευε στὴν αἵρεσί τους. "Ἐμεν ἀφαισιμένους στὴν Εἰρήνη καί τὸ εἶχε ἀποδεχθῆ αὐτὸ, ὅταν ἔχρυσε ἱερεῖς τοὺς κουνιάδους τῆς αυτοκράτειρας.

"Ὅταν λοιπὸν ὁ λαὸς ἀναστήλωσε τὴν παλιὰ του πίστι, ἡ αυτοκράτειρα τὸν ἔπεισε ν' ἀποσυρθῇ σ' ἕνα μοναστήρι καί νά δεῖξῃ ὅτι μετανοεῖ γιά τίς προηγουμένης πλάνες του. 'Ο Παῦλος τὸ δέχθηκε ἀπὸ πρόθυμα.

..Μόλις ὅμως ἀποσύρθηκε στὸ μοναστήρι, ὁ Πατριάρχης ἀρρώστησε κ' ἡ ἀρρώστεια του αὐτῇ εὐκόλυσε πολὺ τὴν Εἰρήνη στοὺς σκοποὺς τῆς.

Συνοβουομένη ἀπὸ τὸν νεαρὸ Κωνσταντῖνο, ἡ αυτοκράτειρα πῆγε νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ 'Ἐκεῖ, μπροστὰ τους, ἡραστῶς τὴν ἀκολοιθία τους, ὁ Παῦλος εὐχαρίστησε μὲ δυνατὴ φωνὴ τὸν ἀειρανο πού τοῦ εἶχε ἐπιτρέψῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ ἕνα ἀρετικὸ ἀίρεσιμα προτοῦ πεθάνῃ, γιὰτι ἀλλοίως δὲν θὰ εἶχε πειρὰ καμιά ἐλπίδα νὰ κερδίσῃ τὴν βασιλεία τῶν ὀρανῶν.

Βασιζομένη στὰ λόγια του αὐτῆ, ἡ Εἰρήνη κάλεσε τοὺς μεγαλύτερους πατρικίους καί συγκλητικούς καί τοὺς παρακάλεσε νὰ πᾶνε νὰ δοῦν τὸν Πατριάρχη καί νὰ τὸν ἐξορκίσουν ν' ἀναλάβῃ πάλι τὴν διεύθυνσι τῆς ἐκκλησίας. Μὰ ὁ Παῦλος, μόλις τοὺς εἶδε, τοὺς ἱκέτευσε νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν σωτηρία τῆς ψυχῆς του, ἀρνούμενοι τὴν αἵρεσι τὴν ὁποῖαν εἶχαν ἀσπασθῇ. "Ἐκτός αὐτοῦ, τοὺς συμβούλευσε νὰ συγκαλέσουν μιά οἰκουμένη κ' ἀσπασθῇ, ἡ ὁποῖα θ' ἀπὸ καθίστοσε τὴ λατρεία τῶν εἰκόνων.

Τότε οἱ ἐπισκόποι τὸν ἀνέμεψαν γιά τὴν προσάγῃ του στὴν αἵρεσι, ἡ ὁποῖα τοὺς εἶχε παρασύρει κ' αὐτοὺς. 'Ο Παῦλος τοὺς ἀπάντησε μὲ δάκρυα καί μὲ ἄκραγες συντριβῆς καί τοὺς ἔπεισε πᾶνθε ὅτι αὐτὸ ἀκριβῶς ἦταν ἡ ἀφοριμὴ τῶν τωρινῶν πόνων του. Καί κυριευμένους ἀπὸ μιά κρίσι τραγικῆς του ἀπελπίσεως, ἐξέψυχε.

"Ἡ Εἰρήνη εἶχε ἐνταμεταζὺ ἔτοιμο ἕνα διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποῖου διέτασε τοὺς κληρικούς νὰ διδάσκουν κατὰ τῶν θεωριῶν τῶν εἰκονομάχων. Χωρὶς νὰ χάνῃ οὔτε στιγμή τὸ κοινοποίησε. Συγχρόνως ἀνεκήρυξε Πατριάρχῃ τὸν Ταράσιον, ἕναν ἄνθρωπο φιμωμένο γιά τίς ἱκανότητές του καί τὸ θάρρος του.

Τὸ ἐρχόμενο ἔτος, κατὰ τὸν Ἀβουστο, συνῆλθε τέλος ἡ σύνοδος, ἡ ὁποῖα θ' ἀποφασίσει γιά τὴν ἀναστήλωσι τῶν εἰκόνων. Μὰ ἐνῶ ἡ σύνοδος ἀρχισε νὰ συνεδριάζῃ μπροστὰ στὸν αυτοκράτορα καί τὴν αυτοκράτειρα, ἔξαφνα δυνατῆς φωνῆς καί φασαρία ἀκούσθηκαν.

Συγχρόνως μερικοὶ φρουροὶ μῆχαν μέσα κ' ἀνήγγειλαν ὅτι ἐνοπολὶ ἐπαναστάται εἶχαν συγκεντρωθῇ γιά νὰ ὀποστηρίξουν τὸ δόγμα πού εἶχε ἐπιβάλῃ ἡ σύνοδος τοῦ Κοπρωνίμου πρὸ τριανταεξῆ χρονῶν..

(Ἀκολουθεῖ)

"Ὁ στρατηγὸς Σαυρακίος